

STANOVISKO VLÁDY

**k návrhu poslanců Jiřího Dolejše, Miloslavy Vostřé a dalších na vydání zákona,
kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
a zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
(sněmovní tisk č. 770)**

Vláda na své schůzi dne 2. května 2016 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas**, a to zejména z těchto důvodů:

1. Vláda považuje předložený návrh za dílčí nesystémový krok, který nereflektuje vládní politiku v oblasti daní, je vnitřně rozporný a který by byl s ohledem na řadu jeho věcných a legislativně technických nedostatků v praxi těžko aplikovatelný.
2. V oblasti úpravy daně z příjmů fyzických osob vláda upozorňuje zejména na tyto nedostatky předloženého návrhu zákona:
  - Návrh nezohledňuje skutečnost, že základem daně u zaměstnanců je tzv. superhrubá mzda (tj. hrubý příjem, navýšený o sociální a zdravotní pojištění, které je povinen platit zaměstnavatel), která byla zavedena v souvislosti se snížením sazby daně na 15%. Efekt tzv. superhrubé mzdy výrazně akceleroje účinky progresivní sazby daně, takže druhé pásmo navrhované sazby daně, které začíná na úrovni ročního základu daně ve výši 132 200 Kč, se dostane po odečtení povinného pojistného placeného zaměstnavatelem pod úroveň minimální mzdy, takže pokud by zaměstnanec pobíral průměrnou mzdu, pak by navržená progresivní sazba daně výrazně zvýšila zdanění oproti současnému stavu, protože by se zaměstnanec dostal do navrženého třetího pásma sazby daně. U osoby podnikající by při stejném ročním hrubém příjmu byla daň naopak srovnatelná se stávajícím zdaněním, což by více rozevíralo pomyslné nůžky mezi daňovou zátěží zaměstnanců a podnikatelů a vytvářel by se větší prostor pro optimalizační schémata podobná tzv. „švarsystému“.
  - Návrh nepočítá s úpravou slev na dani, což znamená, že až do ročního základu daně ve výši 165 600 Kč by jako dosud nebyla vybírána žádná daň, takže navržené první

a částečně i druhé pásmo sazby daně by z hlediska poplatníka neznamenal žádnou změnu.

- Návrh stanoví 4 daňová pásma, ovšem jejich vymezení se vymyká užívaným postupům pro výpočet progresivní sazby daně, která by měla zajišťovat plynulé zvyšování míry zdanění pro každý přírůstek základu daně. Navržená struktura sazby daně však princip klouzavé progresivní sazby daně nezohledňuje, ale vychází z horní meze tohoto pásma, což by způsobovalo skokové zvýšení daně mezi jednotlivými pásmy.
  - Navržené skokové zvýšení daně, které je navíc zesíleno i průběžným zaokrouhlováním, by způsobovalo v některých případech i situaci, že z vyššího základu daně by byla vypočtena nižší daň, např. při základu daně 132 200 Kč činí daň 11 898 Kč, při základu 132 300 Kč, činí daň podle navržené sazby 11 815 Kč, tj. o 83 Kč méně.
3. Vláda dále též upozorňuje na tyto nedostatky v navržené změně úpravy daně z příjmů právnických osob:
- Návrh nezavádí klasické progresivní zdanění, ale navrhuje vyšší sazbu u příjmů se základem daně nad 10 mil. Kč, což znamená, že poplatník se základem daně 10 mil. Kč by zaplatil daň ve výši 1,9 mil. Kč, zatímco poplatník, který by měl základ daně např. 10 001 000 Kč, zaplatí daň ve výši 2 500 250 Kč, tedy skokové zvýšení o 600 250 Kč. Takto nastavená hranice by motivovala poplatníky k dlouhodobému setrávání pod ní, případně k dělení firem, aby se zabránilo jejímu překročení; tento postup lze dokumentovat na příkladu oblasti provozování loterií a her, kdy se v České republice v důsledku nevhodně stanovené hranice pro vyšší zdanění značně rozšířil počet kasin.
  - Základ daně vychází z výsledku hospodaření zjištěného na základě účetní závěrky za dané účetní, resp. zdaňovací období, přičemž toto období se může odlišovat od navrženého ročního období a v tomto případě není z návrhu zřejmé, jakou sazbu je třeba použít.
  - Návrh předpokládá zdanění „společností“, což není termín zachycující všechny právnické osoby, neodpovídá ani současné terminologii soukromého práva a obecně je užíván pro pojem „obchodní společnost“ nebo „obchodní korporace“. Navržená úprava by tedy znamenala, že pro jiné poplatníky daně z příjmů než „společnosti“ ve smyslu obchodních korporací by nebyla sazba daně z příjmů stanovena vůbec a i uplatnění dvojí sazby pro obchodní korporace by bylo problematické z důvodu nesprávně užitého pojmu „společnost“.

4. Vláda upozorňuje, že navržená novela zákona o dani z přidané hodnoty neprovádí změnu všech relevantních ustanovení zákona, např. změnu § 47 odst. 6 nebo úplnou změnu přílohy č. 2 nebo 3, takže navrženou úpravu nelze považovat za kompletní a realizovatelnou.
5. Předkladateli navržená účinnost předloženého zákona na 31. prosince 2016 je podle názoru vlády pro daňové zákony naprosto nevhodná a přinesla by řadu praktických problémů, např. při stanovení zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti za prosinec 2016, neboť v průběhu tohoto měsíce by začala platit nová sazba pro zálohu na daň a návrh neobsahuje přechodné ustanovení, které by tuto situaci řešilo, a dále u sazby daně z přidané hodnoty, u níž by do 30. prosince 2016 platila jiná sazba než 31. prosince 2016.
6. Návrh zákona dále postrádá podrobnou právní i ekonomickou analýzu navržených opatření, zejména není zřejmé, z čeho předkladatelé vycházeli při vyslovení závěrů, že předložený návrh nebude mít dopad na státní rozpočet ani na rozpočty krajů a obcí, a není odůvodněno ani rozpětí základů a sazeb daně z příjmů.